

EN KOLLEKTIV HISTORIA

● **Upplev ett 80-årigt husbygge från Myrdals kvinnokamp till hippieliv, gemenskapsvurm, ekolängtan och rädslan för att dö ensam.**

30-TALETS MYRDALSKOLLEKTIV

Nu byggs kollektivhus för kvinnans frigörelse. Alva Myrdal inspirerar till två hus med socialistiskt sväljbar tjänstefolkservice i kollektivistisk anda. Med restaurang och daghem i botten där färdiglagad mat hissas upp i lägenheterna och tvätten kastas ner och stryks av personal. Här bor Alva Myrdal, Barbro Alving, Sven Markelius och Skå-Gustav. Husen är i dag bostadsrätter men på Gärdet kan man fortfarande få kinamat upphissad.

● **Sven Markelius kollektivhus, John Ericssonsgatan, Kungsholmen**
● **YK-huset, Furusundsgatan, Gärdet**

60-TALETS HIPPIEKOLLEKTIV

Med gröna vågen flyttar kollektiven till obygd. I Stockholm byggs inte ett enda kollektivhus. Däremot "ockuperas" fyra kollektivpunkthus av 68-rörelsen som söker alternativa boendeformer bortom kärnfamiljen. Man avskaffar restaurangen och inför matlag med arbetsgemenskap i fokus. På 70-talet föds arbetskollektivet Kapsylen på Söder med progg, punk och boende.

● **Hässelby familjehotell, Ormängsgatan, Hässelby**
● **Kapsylen arbetskollektiv, Tjärhovsgatan, Södermalm**

80-TALETS GEMENSKAPSKOLLEKTIV

"Bo i gemenskap"-rörelsen frodas i flera bostadsbolag. Hus skapas av familjer som vill dra nytta av gemenskap med

matlag och förenkla vardagslivet. I egna lägenheter med tillgång till gemensamma lokaler och hobbyrum. Mats Hulth, socialborgarrådet, ser till att Stockholm får 24 kollektiv, många finns kvar i dag.

● **Cigarrlådan, Tobaksvägen, Farsta**
● **Tre portar, Skarpnäcks allé, Skarpnäck**

90-TALETS EKOKOLLEKTIV

Ekohus och ekobyar föds. I Björkhagen byggs 44 radhus med solfångare, flispanna och källsortering. Man har bilpool, gemensamma lokaler och gårdsfester. Orhems sjukhem byggs om till ekohus med 32 lägenheter där man lever ekologiskt med torrtoaletter.

● **Understenshöjden, Björkhagen**
● **Ekbo/Gebers, Orhem**

Martin Johansson med dottern Stella på Dunderbacken.

10-TALETS GENERATIONSKOLLEKTIV

I dag byggs kollektivhus med tanke på ålderns höst. En Facebooksida finns för "Vi som vill bo kollektivt när vi blir äldre". De flesta kräver 40-plusboenden utan barn. Alla har egna lägenheter och matlag med gemensamma lokaler, gästrum, hobbyrum och bibliotek. De kooperativa hyresrätterna kräver mellan 20 000 och 250 000 i insats.

● **Sjöfarten, Heliosgatan, Hammarby sjöstad**
● **Dunderbacken, Hägerstensvägen, Axelsberg**
● **Färdsnäppen, Timmermansgatan, Södermalm**

2000

lägenheter i Stockholm ligger i kollektivhus. I hela landet finns ett 50-tal kollektivhus och ett 20-tal ekobyar. Knappt 1 procent av svenskarna bor i kollektiv.

vanligare"

lemmen Stella på ett och halvt år ska snart läggas. Pappa Martin Johansson, 30, berättar att familjen hittade huset via webben. Han har ett halvårs kollektivlivsvana från Lund i bagaget.

– Många tror att det är som i filmen "Tillsammans" och fattar inte att man har en egen lägenhet. Det kanske inte passar alla men det är ett bra sätt att träffa andra. Som förälder är det ju perfekt att inte behöva laga mat på vardagar, säger han.

FÖR AINO TROSELL är det ett uppbrott från kärnfamiljslivet hon levtt och lämnat. Efter 30 års äktenskap och skilsmässa flyttade hon till Enköping för att slicka såren och komma igen. Nu, i samband med utgivningen av den tjugonde boken "Hjärtblad", storstadsrivstartar hon.

– Det här är min tonårstid nummer två, innan barnbarnen kommer. Jag som bott i glesbygd och inte sett en människa på dagar, nu är jag mitt i smeten. Jag älskar att åka tunnelbana. Mina barn flinar lite overseende, de tror nog att det är som ett äldreboende. Men när de var här på middag

med kompisar häromhelgen tyckte de ändå att det var himla mysigt.

Den som hoppas på en Trosell-deckare i kollektiv miljö får just hoppas.

– Det är ju rena Agatha Christie-upplägget här, det finns ett bibliotek och väldigt många misstänkta, det vore alldeles för enkelt, säger Aino Trosell.

DETTA ÄR DUNDERBACKEN

● **Dunderbacken** är ett nystartat kollektivhus i Axelsberg, företrädesvis för personer över 40 år med utflugna barn.

● **Boende har** tillgång till matsal, bastu med gym, gästrum, hobbyrum och bibliotek. Man delar på vissa sysslor, som matlagning var sjätte vecka.

● **Lägenheterna** är kooperativa hyresrätter i Familjebostäders regi. Utöver hyran betalar man en insats på upp till 20 000 kronor.

● **Läs mer:** www.bodunderbacken.se

FO-KO PÅ PUB

(CIRKA 300 ORIGINAL AV 50 KONSTNÄRER

STÄLLS UT OCH SÄLS PÅ PLAN

02. ALL KONST SOM PRESEN-

TERAS ÄR ART TO GO FRÅN

500 KRONOR UPP TILL

PRISTAKET 16 000 KRO-

NOR. ETT TILFÄLLE FÖR DIG

ATT HITTA JUST DIN KONST - I

SKÖN OCH ENKEL FO-KO ATMOSFÄR.

SÅ HÄR HANDLAR DU KONST PÅ FO-KO / ART-TO-GO /

- Gå runt och titta på konsten i olika tekniker och material.
- Du fastnar för ett konstverk, priset är rimligt för ett original.
- Du betalar och tar med dig ditt konstverk hem direkt.
- Grattis du har köpt ett original - ART TO GO.
- Njut varje dag av ditt konstverk - en förälskelse från första ögonkastet.

UTSTÄLLNINGEN PÅGÅR MELLAN DEN 29 OKTOBER – 3 NOVEMBER
ÖPPETTIDER; VARDAG 10-19, LÖRDAG 10-18, SÖNDAG 11-17

VÄLKOMNA!

PUB I SAMARBETE MED

